

॥

॥ ऋणनिर्देश ॥

‘कृषी पत्रकारितेत औरंगाबाद येथील जल व भूमि व्यवस्थापन संस्थेचे कार्य व भूमिका - एक अभ्यास’ या विषयावर पीएच.डी संशोधनासाठी तज्ञ अभ्यासक, शास्त्रज्ञ आणि मित्रांनी उपयुक्त सूचना तसेच बहुमोल मार्गदर्शन केले त्यांचे ऋण अधोरेखित करणे मी माझे कर्तव्य समजतो. प्रस्तुत संशोधनाच्या शास्त्रीय दिग्दर्शनाचे कार्य माझे गुरुवर्य तथा संशोधक मार्गदर्शक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील वृत्तपत्र विद्या व जनसंवाद विभागाचे प्रपाठक प्रा. सुरेश पूरी यांनी अत्यंत आत्मियतेने अतूलनीय मार्गदर्शन केल्याने हा संशोधनाचा प्रपंच साकार झाला आहे. सरांनी, वेळोवेळी पितृत्वाच्या भावनेने केलेले मार्गदर्शन व सहकार्य माझ्या संशोधनाची प्रेरणा होय. या संशोधनाच्या दृष्टिकोणातून विषयाचा आराखडा तयार करण्यासाठी प्रा. डॉ. सुधीर गव्हाणे व वृत्तपत्र विद्या व जनसंवाद विभागाचे प्रमुख प्रा.डॉ. वि.ल. धारूरकर यांनी विशेष मार्गदर्शन केल्या बद्दल मी त्यांचे ऋण व्यक्त करतो.

मराठवाडा शिक्षण प्रसारक मंडळाचे केंद्रीय अध्यक्ष तथा माजी राज्यमंत्री रावसाहेब जामकर संस्थेचे सचिव प्रसिध्द अभ्यासक मधूकरअण्णा मुळे, मंडळाच्या स्थानिक नियामक मंडळाचे अध्यक्ष व स्वा. रा.ति.म. विद्यापीठाचे व्यवस्थापन सदस्य हेमंतराव जामकर यांच्याशी झालेल्या चर्चेतून या प्रबंध लेखनास उपयुक्त सूचना व सहकार्य मिळाले त्या बद्दल त्यांचे ऋण व्यक्त करतो. त्याच बरोबर श्री शिवाजी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. बी.आर. झटे, प्रा.एस.एल.कडू, उपप्राचार्य किशन चोपडे, प्रा. डॉ.बलभीमराज गोरे. प्रा.शेख शफी, डॉ. नागनाथ कोत्तापळे व जेष्ठ शास्त्र डॉ. घ.ऊ. मालेवार, वाल्मीचे महासंचालक शहाणे, सहसंचालक एन.टी रास्ते, डॉ.एस.एम.पळसकर प्रा.अ.र. सुर्यवंशी, डॉ.शरद भोगले प्रा. तुकाराम गायके, प्रा.डॉ.विजय सुर्यवंशी, स्व. इंजि. गोटे आदी मान्यवरांचे ऋण व्यक्त करतो.

माझे यद्दिल भीमराव इंगळे व आर्द्ध सौ.आशा इंगळे यांनी वेळोवेळी दिलेल्या प्रेरणारूपी आशीर्वादातून मी हे संशोधन कार्य करू शकलो. या संशोधन कार्यात मित्र परिवार व कार्यकर्ते यांचे ऋणनिर्देश करणे ही केवळ औपचारिकता होय. त्यांच्या ऋणात राहानेच मी अधिक पसंत करतो असे मित्रवर्य संशोधक हरि नरके, यशवंत दौडे, डॉ. शिवराज कोत्तापळे, श्रीकांत भराडे, प्रा. अशोक राणा, जयसिंगराव वाघ, एकनाथ वाघमारे, डॉ.सुनिल अहिरराव, प्रसाद ढाले, दिपक लहाने, प्रा.विजयकुमार वावळे, प्रा.महेश माळी, दीपक मकरंद, दयानंद कांबळे, दिलीप वाघमारे, दयानंद माने, नजीर शेख, डॉ.सुहास पाठक, डॉ.गनी पटेल, प्रा.रामानंद व्यवहार, दत्ता लाड, प्रा. विजय परसोडे, प्रा.जोगदंड, प्रा.कांबळे, डॉ.सुनित वानखेडे, संजय सेलसूरेकर, प्रा.संजय जाधव, प्रा. डॉ. कटारे यांच्यासह प्रा. आनंद उबाळे, धनंजय पवार, प्रा. आनंद रामटेके, प्रा.डॉ.सिध्दोदन कांबळे, विशाल वाघमारे, आनंद बोर्डीकर, उत्तम इर्लेकर, प्रा. प्रवीण जाहूरे, प्रा.संजय कांबळे, डॉ. करिमउल्ला, डॉ.श्याम देशमुख, डॉ.सुनिल मेहेत्रे, संजय ठाकरे, नितीन मालेवार, शिंदे, सुभाष बुरसे, अनिलराव व सुर्यवंशी आदी मित्रांचे सहकार्य प्राप्त झाल्या बद्दल त्यांचे ऋण व्यक्त करतो.

माझी पत्नी व मित्र ज्योत्स्ना, बंधू अरूण इंगळे, विनय इंगळे, व बहिण सुजाता, कन्या सृष्टी यांचे ही सर्वांगीण सहकार्य शब्दातीत आहे. या प्रबंधाचे डी.टी.पी सहकार्य अत्यंत परिश्रमपूर्वक पूर्ण करणारे महेंद्र सरपे, अजय भुसारे व सुनिल वसमतकर यांचे सहकार्य विशेष महत्वाचे आहे.

सुधीर भीमराव इंगळे

दोन